

Linux

instalare și utilizare

Chiosa Denis

2005

Ce este Linux. Copyright

Linux este o copie a sistemului de operare UNIX, care poate rula pe un calculator cu procesor Intel 386 sau mai bun.

Linux nu este UNIX, UNIX fiind un software aflat sub copyright (trebuie cumparata o licenta pentru a-l putea utiliza legal).

A fost rescris de la zero pentru a elimina necesitatea platii licentei. Totusi el se bazeaza in intregime pe comenzile si "look and feel"-ul UNIX, deci cine stie Linux stie si UNIX si invers.

Linux este un sistem multiuser si multitasking, adica mai multi utilizatori pot rula mai multe programe in acelasi timp.

Are suport pentru retea (TCP/IP), Internet, ba chiar este unul dintre cele mai folosite sisteme de operare pentru servere internet si intranet.

Linux este sub licenta GPL ceea ce inseamna urmatoarele:

- este disponibil in cod sursa gratuit.
- oricine vrea sa aduca modificari, sau sa foloseasca anumite parti este liber sa o faca, dar cu conditia ca produsul nou obtinut sa fie sub aceeasi licenta (adica sa fie gratuit si cu sursele la vedere).

Scurt istoric. Cum a aparut Linux

In 1991 Linus Torvalds (pe atunci student) a scris prima versiune de Linux. Apoi a facut publice sursele pe internet, si o multime de oameni au inceput sa-i raspunda, sa-i aduca imbunatatiri, noi sugestii, etc.

Intre timp acest sistem de operare a devenit complex, au aparut (si mai apar) noi facilitati, iar performanta este remarcabila.

In prezent sunt estimati peste 8 milioane de utilizatori Linux, iar nucleul Linuxului are peste 200 de autori. Pe langa acesti 200 de autori ar trebui adaugate cele cateva mii de persoane care testeaza si gasesc buguri.

Ce tip de calculator poate rula Linux ?

Pentru a rula Linux aveti nevoie de minim un calculator i386 cu 4 Mb RAM si 50 Mb spatiu liber pe harddisk. Daca doriti sa folositi si sistemul X-Windows, minimul de memorie RAM este de 8 MB.

Este posibil ca unele programe complexe sa necesite foarte multa memorie. Linux are posibilitatea de a simula memoria RAM folosind un fisier de swap pe harddisk, dar este mult mai lent.

In plus excesul de memorie este folosit pentru accelerarea operatiilor pe disk, deci cu cat mai multa memorie RAM, cu atat Linux-ul dvs. are performante mai bune.

Instalarea sistemului de operare Linux

Pentru a explica instalarea sistemului de operare Linux am ales distribuția Mandriva, care este propusă pentru cei care doresc să treacă în lumea Linux . Această distribuție este pe 3 CD-uri și conține nucleul sistemului și programele necesare .

Întroduceți primul CD în unitatea CD-ROM și resetați computerul. Dacă nu are loc bootarea de pe CD atunci va trebui să setați din B.I.O.S boot menu from CD-ROM. Dacă bootarea are loc cu succes atunci pe ecran va apărea mesajul de întâmpinare a distribuției “Mandriva” ,care vă va cere să tastați Enter pentru a instala sistemul. La primul pas vi se va cere să alegeți limba de comunicare, care este de recomandat româna sau engleza. După aceasta selectați configurația tastaturii (de recomandat US international). De acum toate dialogurile vor fi în limba română. Acum a venit momentul să alegem discul sau partiția pe care veți instala sistemul dumneavoastră. În dialogul care a apărut selectați opțiunea :

-folosește spațiul liber din Windows sau
-partiționare disk personalizată

În cazul primei opțiuni ,Linux va folosi spațiul liber disponibil de la Windows, iar în cazul doi vă va apărea o interfață în care va trebui să selectați partiția pe care veți selecta partiția dorită. Apoi faceți click pe butonul “montare” și tastați '/' ceea ce înseamnă punct de montare root, adică aici se va instala sistemul dumneavoastră. Tot aici puteți să creați o partiție swap care simulează memoria operativă, dar dacă dispuneți de RAM mai mare de 256 Mb partiția swap nu este necesară. Făcând click pe butonul gata veți vedea progresul formatării partiției alese de dumneavoastră.

După ce formatarea a avut loc va trebui să indicați sursele de programe . Ele pot fi pe cele 3 CD-uri sau pe DVD-ROM. După ce le selectați ,va trebui să alegeți pachetele de programe dorite, în dependență de obiectivul propus de dumneavoastră. Dacă mențineți puțin cursorul peste numele pachetului ,vor apărea niște informații generale despre el. Pachetele disponibile sunt:

- aplicații office
- stație de lucru pentru jocuri
- internet
- server
- desktop grafic KDE (recomandat) și altele.

După ce le-ați selectat veți vedea progresul instalării ,care durează cam 8 minute, în dependență de performanțele computerului dumneavoastră.

Cea fost mai important să faci.

Acum este timpul să setați parola dumneavoastră de administrator. După aceasta introduceți numele de utilizator. Tot aici puteți adăuga mai mulți utilizatori făcând click pe “acceptă utilizator”.

Înainte de a reseta computerul va trebui să selectați unde Linux-ul să-și facă încălțitura de boot. Vă recomand MBR (master boot record) sau Floppy. După aceasta puteți reporni sistemul în siguranță. După ce sa încărcat ,introduceți numele dumneavoastră de utilizator și parola. Și iată interfața grafică a sistemului de operare Linux.

Programe utile :
procesoare de texte
navigare internet
client de e-mail
gravare de CD-uri
audio player
video player
grafică
și multe altele.

OpenOffice
Mozilla ,Koenqueror
Kmail ,EvolutionMail
K3b
Amarok
Kaffeine Player
the Gimp

Iată exemplul de interfață grafică a sistemului de operare Linux.

